

Enskild motion

Motion till riksdagen: 2014/15:312

av Eva Sonidsson och Ingemar Nilsson (S)

Glutenfri kost

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över behovet av en nationell plan för att alla med glutenintolerans ska få samma möjligheter till behandling oavsett var i landet de bor.

Motivering

Celiaki (glutenintolerans) är en kronisk sjukdom som orsakas av överkänslighet mot gluten och leder till skada på tunntarmen. Glutenfri kost är den enda behandlingsformen mot denna sjukdom. Man räknar med att 1 av 100 svenskar har celiaki. Alla som har celiaki har inte fått diagnosen ställd ännu, så frekvensen av känd celiaki är lägre.

Särskilt bland vuxna är mörkertalet stort.

Den glutenfria kosten måste hållas livet ut, eftersom celiaki är en livslång sjukdom. Det är viktigt att alltid följa dieten, annars kan man drabbas av näringsbrist och följsjukdomar. Efter en tid med glutenfri kost blir slemhinnan i tarmen oftast återställd och sjukdomssymtomen försvinner.

Idag är det ålder och bostadsort som avgör om patienten ska få ersättning för sina kostnader. Det är djupt orättvist. Barn under 16 år får sina varor via apoteket men efter 16 års ålder beror det på i vilket landsting du bor om du kan få merkostnadsersättning.

Det har tidigare föreslagits i en statlig utredning att det ska utgå en nationell ersättning för att ge dem som drabbats av den livslånga sjukdomen förutsättningar att hantera sjukdomen, oavsett var i landet de bor.

Frågan om hur ett förmånssystem för dem som av medicinska skäl är beroende av speciallivsmedel ska utformas har under en lång följd av år varit föremål för översyn och utredningar. Riksdagen beslutade i mars 2005 om ett tillkännagivande om att

regeringen borde återkomma till riksdagen med ett förslag till nytt förmånssystem. Frågan var senast uppe i riksdagen vid en fråga hösten 2011, då dåvarande socialminister sade sig följa frågan, men inte hade för avsikt att vidta några ytterligare åtgärder.

Socialutskottet skriver vid behandling av en motion om glutenfri kost inlämnad 2012 att utskottet har fått veta att det råder stora skillnader mellan landstingen när det gäller subventionering av speciallivsmedel för personer över 16 år. Utskottet hänvisar till hälso- och sjukvårdslagen (1982:763), där målet för hälso- och sjukvården är en god hälsa och en vård på lika villkor för hela befolkningen. Utskottet menar därför att riksdagen inte bör ta några initiativ med anledning av motionen, utan utgår från att regeringen tar initiativ till samtal med Sveriges Kommuner och Landsting i frågan.

Det är angeläget att landets celiakipatienter får lika behandling för sin sjukdom oavsett bostadsort och att regeringen därför snarast tar initiativ till samtal med Sveriges Kommuner och Landsting för att lösa frågan.

Eva Sonidsson (S)

Ingemar Nilsson (S)